

II. Rákóci Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint	alap- és mesterképzés	Tagozat	nappali és levelező	Tanév/félév	I. félév
Ступінь вищої освіти	бакалавр та магістр	Форма навчання	денна та заочна	Навчальний рік/семестр	

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe	Nyelv és társadalom
Назва навчальної дисципліни	Мова і суспільство
Tanszék	Filológia Tanszék, Magyar Tanszéki Csoport, 222-es terem
Кафедра	Кафедра Філології, Угорська філологія
Képzési program	
Освітняпама	
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): választható Kreditérték: 4 Előadás: 10 Szeminárium/gyakorlat: 20 Laboratóriumi munka: - Önálló munka: 90
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): вибіркова Лекції: 10 Семінарські/практичні заняття: 20 Лабораторні заняття: - Самостійна робота: 90
Tárgyfelelősoktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Dudics Katalin, PhD dudics.katalin@kmf.org.ua
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Дудич Катерина Іванівна, PhD dudics.katalin@kmf.org.ua
A tantárgy előkövetelményei	A hallgató szakjához kapcsolódó tárgyak sikeres teljesítése, az óvodapedagógusok és tanítók esetében a korábbi nyelvészeti tárgyak (mai magyar nyelv) sikeres teljesítése.
Пререквізити навчальної дисципліни	Загальні та фахові знання, отримані на попередніх курсах.

A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Célja: A tantárgy célja, hogy a szociolingvisztika, a dialektológia és a nyelvpolitikai kutatások társadalmi jelentőségével, az eredmények gyakorlati hasznosíthatóságával megismerkedjenek a nem magyar szakos hallgatók. Feladata: A tantárgy feladata, hogy a következőkkel ismertesse meg a hallgatókat: A szociolingvisztika jelentősége a nyelvtudományban. A kétnyelvűség fogalma, a nyelvi tervezés, a nyelvpolitika. Ezek jelentősége, nyelvhasználatot befolyásoló szerepük. Az erre vonatkozó kárpátaljai kutatások alapos tanulmányozása, a szociolingvisztika eredményeinek felhasználása az anyanyelvoktatásban, a hozzáadó szemlélet gyakorlati megvalósulásában. Fejlesztendő, kialakítandó készségek: • a hallgatók nyelvi, kommunikációs kompetenciáinak fejlesztése • metanyelvi ismereteik bővítése • a szituatív kettősnyelvűség, kétnyelvűség kialakítása • a nyelvi jogok, lehetőségek tudatosítása • a kritikus gondolkodás fejlesztése • a pozitív nyelvjárási attitűd fejlesztése Főbb témakörei: A nyelv és a társadalom összefüggéseiről. A nyelvi presztízs, stigma, nyelvi tudat alakulása, alakításának jelentősége. A kárpátaljai magyar dialektológiai kutatások mint előzmények. Kétnyelvűség fogalma, kódváltás. A Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont jelentősége, kapcsolata más kutatóközpontokkal. Ukrajna nyelvpolitikája. A nyelvi tervezés, oktatástervezés fogalma. A nyelvi tervezés, oktatástervezés eredményei Kárpátalján. Kétnyelvűség, nyelvi hátrányos helyzet, nyelvjárási anyanyelvűség, lingvicizmus..
A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	A beszámoló megszerzéséhez egy csoportos hagyományos vagy elektronikus portfólió elkészítése, bemutatása, illetve egy esszé megírása szükséges (40-60 pont)
A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)	A tantárgyhoz kapcsolódó online felület: Classroom:
A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси	http://hodinkaintezet.uz.ua http://termini.nytud.hu https://www.nyest.hu/ Csernicskó István szerk. Megtart a szó... Budapest – Beregszász, 2010. Dudics Lakatos Katalin 2018. „...én is nyelvjárásban beszéltek”. <i>Anyanyelv-pedagógia</i> XI, 2. http://anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=740 Csernicskó István és mtsai. Tévút az ukrán nyelvpolitikában. Törökbálint, 2020. Beregszászi Anikó. Alkalmi mondatok zongorára. Törökbálint, 2021. Gazdag Vilmos. Szláv elemek a kárpátaljai Beregszászi járás magyar nyelvjárásaiban. Törökbálint, 2021. Dudics Lakatos Katalin – Gazdag Vilmos. Dialektológiai alapfogalmak. Beregszász, 2020.